

ké osobě vzniklé podle zvláštního zákona povinnost složit kauci, rovnající se výši majetkového podílu oprávněné osoby nevypořádaného ve stanovené lhůtě.

(3) Kauci podle odstavce 1 nebo 2 složí povinná osoba, družstvo a právnická osoba vzniklá podle zvláštního zákona na zvláštní účet Pozemkového fondu České republiky, a to do 30 dnů ode dne rozhodnutí okresního úřadu, a to v penězích.

(4) Pozemkový fond České republiky vrátí povinné osobě nebo družstvu a právnické osobě vzniklé podle zvláštního zákona kauci podle odstavce 1 nebo 2 nebo její příslušnou část do 30 dnů ode dne, kdy se dozví o tom, že oprávněné nároky podle zvláštních předpisů byly vypořádány nebo že majetkový podíl byl vydán.

§ 4

(1) V řízení o uložení pokuty nebo povinnosti složit kauci se postupuje podle obecných předpisů o správním řízení.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty nebo povinnosti složit kauci nemá odkladný účinek.⁵⁾

(3) Výnos z pokut je příjmem Pozemkového fondu České republiky.⁶⁾

§ 5

Působnost okresních úřadů stanovenou § 2 tohoto zákona vykonává v Praze Magistrát hlavního města Prahy.

§ 6

Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 13 odst. 1 věta první zní: „Právo na vydání nemovitosti podle § 6 může oprávněná osoba uplatnit do 31. ledna 1993.“.

2. V § 13 odst. 1 se za větu první vkládá další věta, která zní: „Náhrady za mrtvý a živý inventář podle § 20 může oprávněná osoba uplatnit do 31. března 1993.“.

§ 7

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

40

ZÁKON

České národní rady

ze dne 29. prosince 1992

o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Obecná ustanovení

(1) Fyzické osoby, které ke dni 31. prosince 1992 byly státními občany České republiky a zároveň státními občany České a Slovenské Federativní Republiky,

jsou od 1. ledna 1993 státními občany České republiky.

(2) Při posuzování, zda je fyzická osoba státním občanem České republiky, popřípadě do 31. prosince 1992 byla státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, se postupuje podle předpisů platných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.¹⁾

⁵⁾ § 55 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

⁶⁾ Zákon ČNR č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky.

¹⁾ Např. zákon č. 236/1920 Sb., kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabytí a pozbytí státního občanství a práva domovského v republice Československé, zákon č. 152/1926 Sb., o udělení státního občanství československého některým osobám, zákon č. 60/1930 Sb., jímž se provádí úmluva ze dne 16. července 1928 mezi Československem a Spojenými státy Severoamerickými o naturalizaci, zákon č. 194/1949 Sb., o nabytí a pozbytí československého státního občanství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 39/1969 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST PRVNÍ NABÝVÁNÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

§ 2

Státní občanství České republiky se nabývá

- a) narozením (§ 3),
- b) určením otcovství (§ 4),
- c) nalezením na území České republiky (§ 5),
- d) prohlášením (§ 6),
- e) udělením (§ 7 až 12).

§ 3

Narozením

Dítě nabývá narozením státní občanství České republiky,

- a) je-li alespoň jeden rodič státním občanem České republiky nebo
- b) jsou-li rodiče bezdomovci, alespoň jeden z nich má trvalý pobyt na území České republiky a dítě se na jejím území narodí.

§ 4

Určením otcovství

Dítě narozené mimo manželství, jehož matka je cizí státní občankou nebo bezdomovkyní a otec státním občanem České republiky, nabývá státní občanství České republiky

- a) dnem souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství²⁾ nebo
- b) dnem právní moci rozsudku o určení otcovství.³⁾

§ 5

Nalezením na území České republiky

Fyzická osoba mladší 15 let nalezená na území České republiky je státním občanem České republiky, pokud se neprokáže, že nabyta narozením státní občanství jiného státu.

§ 6

Prohlášením

(1) Fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, ale neměla ani státní občanství České republiky ani státní občanství Slovenské republiky, si může zvolit státní občanství České republiky prohlášením.

(2) Prohlášení se činí u okresního úřadu, v hlavním městě Praze u obvodního úřadu, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň u magistrátů těchto měst (dále jen „okresní úřad“), příslušného podle místa trvalého pobytu fyzické osoby, která prohlášení činí. V cizině

se toto prohlášení činí před zastupitelským úřadem České republiky.

(3) Příslušný úřad vydá o prohlášení osvědčení.

Udělením

§ 7

(1) Státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- a) má na území České republiky ke dni podání žádosti nepřetržitý trvalý pobyt alespoň pět let,
- b) prokáže, že byla propuštěna ze státního svazku cizího státu, nebo která nabytím státního občanství České republiky pozbuje dosavadní cizí státní občanství, nejde-li o bezdomovce,
- c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- d) prokáže znalost českého jazyka.

(2) Manželé mohou podat společnou žádost o udělení státního občanství České republiky.

(3) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky stanoví obecně závazným právním předpisem kriteria pro prokazování znalostí českého jazyka podle odstavce 1 písm. d).

§ 8

K žádosti o udělení státního občanství České republiky žadatel připojí

- a) rodný list, pokud uzavřel manželství, i oddací list, popřípadě doklad o rozvodu manželství nebo úmrtní list zemřelého manžela,
- b) doklad o propuštění ze státního svazku cizího státu, nejde-li o bezdomovce nebo osobu, která nabytím státního občanství České republiky pozbuje dosavadní cizí státní občanství,
- c) výpis z rejstříku trestů,
- d) životopis.

§ 9

(1) Rodiče, popřípadě jeden z nich, mohou do žádosti zahrnout i dítě mladší 15 let. K žádosti připojí

- a) rodný list dítěte,
- b) souhlas druhého rodiče se změnou státního občanství dítěte, pokud nebyl zbaven rodičovských práv nebo způsobilosti k právním úkonům,
- c) doklad o propuštění dítěte ze státního svazku cizího státu, nejde-li o bezdomovce nebo osobu, která nabytím státního občanství České republiky pozbuje dosavadní cizí státní občanství.

²⁾ § 52 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb. a zákona č. 234/1992 Sb.

³⁾ § 54 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb.

(2) Státní občanství České republiky lze na žádost zákonného zástupce udělit i dítěti mladšímu 15 let samostatně; k žádosti se připojí doklady uvedené v odstavci 1.

§ 10

(1) Státní občanství České republiky uděluje ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „ministerstvo vnitra“); žadateli vydá Listinu o udělení státního občanství České republiky.

(2) Žádost se podává u okresního úřadu příslušného podle místa trvalého pobytu žadatele. Okresní úřad ověří pohovorem se žadatelem jeho znalost českého jazyka a o výsledku učiní záznam do spisu. Znalost českého jazyka neprokazuje žadatel, který je nebo byl státním občanem Slovenské republiky.

§ 11

(1) Ministerstvo vnitra může prominout podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. a), má-li žadatel na území České republiky trvalý pobyt a

- a) narodil se na území České republiky nebo
- b) žije na území České republiky nepřetržitě alespoň 10 let nebo
- c) měl v minulosti státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství České a Slovenské Federativní Republiky nebo
- d) byl nezrušitelně osvojen státním občanem České republiky anebo
- e) jeho manžel (manželka) je státním občanem České republiky.

(2) Ministerstvo vnitra může dále prominout podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. b), má-li žadatel na území České republiky nepřetržitý trvalý pobyt alespoň po dobu pěti let, pokud právní předpisy státu, jehož je žadatel státním občanem, neumožňují propuštění ze státního svazku nebo pokud tento stát odmítá vydat doklad o propuštění žadatele ze státního svazku.

(3) Ministerstvo vnitra může dále v případech hodných zvláštního zřetele prominout i podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. d).

§ 12

Státoobčanský slib

(1) Fyzická osoba starší 15 let, které bylo uděleno státní občanství České republiky, nabývá státní občanství České republiky podle § 7 dnem složení tohoto slibu:

„Slibuji na svou čest věrnost České republice. Slibuji, že budu zachovávat všechny zákony a jiné obecně závazné právní předpisy. Slibuji, že budu plnit všechny povinnosti státního občana České republiky“.

(2) Dítě mladší 15 let zahrnuté do žádosti rodičů, nabývá státní občanství České republiky dnem, kdy je nabývá alespoň jeden z rodičů; bylo-li státní občanství České republiky tomuto dítěti uděleno samostatně,

nabývá je dnem převzetí Listiny o udělení státního občanství České republiky zákonnými zástupci.

(3) Ministerstvo vnitra může složení státoobčanského slibu prominout. V tom případě fyzická osoba nabývá státní občanství České republiky dnem, kdy rozhodnutí o prominutí složení státoobčanského slibu nabylo právní moci.

(4) Fyzická osoba skládá státoobčanský slib před přednostou okresního úřadu, v hlavním městě Praze před tajemníkem obvodního úřadu, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň před tajemníkem magistrátu těchto měst, příslušného podle místa jejího trvalého pobytu, v cizině před vedoucím zastupitelského úřadu České republiky.

ČÁST DRUHÁ

POZBÝVÁNÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

§ 13

Státní občanství České republiky se pozbývá

- a) propuštěním ze státního svazku České republiky (§ 14 a 15),
- b) prohlášením (§ 16),
- c) nabytím cizího státního občanství (§ 17) s výjimkou případů, kdy k nabytí cizího státního občanství dojde v souvislosti s uzavřením manželství nebo narozením dítěte.

Propuštěním ze státního svazku České republiky

§ 14

(1) Státní občan České republiky bude propuštěn na vlastní žádost ze státního svazku České republiky, nemá-li na jejím území trvalý pobyt a předloží-li doklad, že

- a) nabyl státní občanství cizího státu před 1. lednem 1993 nebo
- b) mu bylo přislíbено udělení státního občanství cizího státu.

(2) Manželé mohou podat společnou žádost o propuštění ze státního svazku.

(3) Rodiče, popřípadě jeden z nich, mohou do žádosti zahrnout dítě mladší 15 let.

(4) Státní občanství České republiky se pozbývá převzetím Listiny o propuštění ze státního svazku České republiky.

(5) Státního občana České republiky propouští ze státního svazku České republiky okresní úřad příslušný podle místa posledního trvalého pobytu žadatele na území České republiky; pokud takovýto pobyt žadatel neměl, je příslušný Obvodní úřad v Praze 1.

§ 15

(1) Žádost o propuštění ze státního svazku České

republiky se podává prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v místě trvalého pobytu žadatele nebo u okresního úřadu příslušného podle posledního trvalého pobytu žadatele na území České republiky.

(2) K žádosti o propuštění ze státního svazku České republiky žadatel připojí

- a) rodný list, pokud uzavřel manželství, i oddací list, popřípadě doklad o rozvodu manželství, popřípadě úmrtní list zemřelého manžela,
- b) doklad o nabytí cizího státního občanství nebo o příslibu jeho udělení,
- c) doklad o změně jména nebo příjmení žadatele, nevyplývá-li tato skutečnost z dokladů uvedených v písmenu a).

(3) Je-li do žádosti zahrnuto dítě mladší 15 let, rodič připojí

- a) rodný list dítěte,
- b) doklad o nabytí cizího státního občanství nebo doklad o příslibu jeho udělení,
- c) souhlas druhého rodiče se změnou státního občanství dítěte, pokud nebyl zbaven rodičovských práv nebo způsobilosti k právním úkonům.

§ 16

Prohlášením

(1) Státní občan České republiky, který se zdržuje v cizině alespoň po dobu 10 let, může prohlásit, že se vzdává státního občanství České republiky.

(2) Prohlášení podle odstavce 1 se činí před zastupitelským úřadem České republiky podle místa trvalého pobytu žadatele v cizině. Žadatel v něm uvede

- a) od kdy se zdržuje v cizině,
- b) místo posledního trvalého pobytu na území České republiky nebo, že nikdy takovýto pobyt neměl.

K prohlášení připojí doklad o státním občanství České republiky; tento doklad lze nahradit platným cestovním pasem.

(3) Rodiče, popřípadě jeden z nich, mohou do prohlášení zahrnout i dítě mladší 15 let; toto dítě nemusí splňovat podmínku uvedenou v odstavci 1. K prohlášení připojí

- a) rodný list dítěte,
- b) souhlas druhého rodiče s pozbytím státního občanství České republiky dítěte, pokud nebyl zbaven rodičovských práv nebo způsobilosti k právním úkonům.

(4) Zastupitelský úřad České republiky vydá fyzické osobě doklad o pozbytí státního občanství České republiky.

§ 17

Nabytím cizího státního občanství

Státní občan České republiky pozbývá státní občanství České republiky okamžikem, kdy na vlastní žá-

dost nabytí cizí státní občanství s výjimkou, kdy cizí státní občanství nabytí v souvislosti s uzavřením manželství nebo narozením.

ČÁST TŘETÍ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O STÁTNÍM OBČANSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V SOUVISLOSTI SE ZÁNÍKEM ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

§ 18

Volba státního občanství

(1) Státní občan Slovenské republiky si může zvolit státní občanství České republiky prohlášením učiněným nejpozději do 31. prosince 1993,

- a) má-li nepřetržitý trvalý pobyt na území České republiky alespoň po dobu dvou let,
- b) předloží-li doklad o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky s výjimkou případů, kdy prokáže, že požádal o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky a jeho žádosti nebylo do tří měsíců vyhověno, a současně před okresním úřadem prohlásí, že se vzdává státního občanství Slovenské republiky; tento doklad se nepožaduje, jestliže volbou státního občanství České republiky dojde k pozbytí státního občanství Slovenské republiky,
- c) nebyl-li v posledních pěti letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin.

(2) Státní občan Slovenské republiky, který nemá trvalý pobyt na území České republiky ani Slovenské republiky, si může zvolit státní občanství České republiky prohlášením učiněným nejpozději do 31. prosince 1993,

- a) měl-li před odchodem do ciziny poslední trvalý pobyt na území České republiky nebo je-li alespoň jeden z jeho rodičů státním občanem České republiky a
- b) předloží-li doklad o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky s výjimkou případů, kdy prokáže, že požádal o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky a jeho žádosti nebylo do tří měsíců vyhověno, a současně před okresním úřadem nebo zastupitelským úřadem České republiky prohlásí, že se vzdává státního občanství Slovenské republiky.

(3) Stanou-li se podle předchozích odstavců oba rodiče státními občany České republiky, sledují jejich státní občanství České republiky děti mladší 15 let; žije-li pouze jeden z rodičů, sleduje dítě jeho státní občanství. Rodiče uvedou tyto děti ve svém prohlášení o volbě státního občanství České republiky a připojí k němu doklad o propuštění dítěte ze státního svazku Slovenské republiky s výjimkou případů, kdy prokáží, že požádali o propuštění dítěte ze státního svazku Slovenské republiky a jejich žádosti nebylo do tří měsíců

vyhověno, a současně před okresním úřadem prohlásí, že se za dítě vzdávají státního občanství Slovenské republiky.

(4) Rodiče mohou zvolit státní občanství České republiky i samostatně pro děti mladší 15 let. Učiní tak souhlasným prohlášením; souhlas se nevyžaduje od rodiče, který je zbaven rodičovských práv nebo způsobilosti k právním úkonům. Žije-li pouze jeden z rodičů nebo zdržuje-li se druhý rodič trvale v cizině a není-li znám jeho pobyt, může učinit toto prohlášení sám. K prohlášení připojí doklad o propuštění dítěte ze státního svazku Slovenské republiky s výjimkou případů, kdy prokáží, že požádali o propuštění dítěte ze státního svazku Slovenské republiky a jejich žádosti nebylo do tří měsíců vyhověno, a současně před okresním úřadem prohlásí, že se za dítě vzdávají státního občanství Slovenské republiky.

(5) Prohlášení činí fyzická osoba u okresního úřadu příslušného podle místa svého trvalého pobytu, popřípadě podle místa svého posledního trvalého pobytu na území České republiky, v cizině před zastupitelským úřadem České republiky.

§ 19

(1) Do 31. prosince 1993 může ministerstvo vnitra udělit státní občanství České republiky na žádost státnímu občanovi Slovenské republiky, jde-li o nezletilce staršího 15 let, jehož alespoň jeden z rodičů je státním občanem České republiky, nebo jde-li o fyzickou osobu, jejíž manžel (manželka) je státním občanem České republiky, pokud

- a) žadatel má trvalý pobyt na území České republiky a
- b) předloží doklad o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky s výjimkou případů, kdy prokáže, že požádal o propuštění ze státního svazku Slovenské republiky a jeho žádosti nebylo do tří měsíců vyhověno, a současně před okresním úřadem prohlásí, že se vzdává státního občanství Slovenské republiky.

(2) Žádost se podává u okresního úřadu příslušného podle místa trvalého pobytu žadatele.

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Doklady o státním občanství

§ 20

(1) Státní občanství České republiky se prokazuje

- a) občanským průkazem,
- b) cestovním dokladem,

- c) osvědčením, popřípadě potvrzením o státním občanství České republiky,
- d) vysvědčením o právní způsobilosti k uzavření manželství, je-li v něm údaj o státním občanství České republiky uveden.

(2) Osvědčení o státním občanství České republiky vydává okresní úřad příslušný podle trvalého pobytu žadatele.

§ 21

Prohlášení o volbě a o pozbytí státního občanství České republiky se činí ve dvojím vyhotovení. Zastupitelský úřad České republiky zašle obě vyhotovení ministerstvu vnitra.

§ 22

(1) Doklady vystavené orgány cizího státu, které předkládají fyzické osoby podle tohoto zákona,

- a) musí být opatřeny potřebnými ověřeními,⁴⁾ nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána,
- b) musí být úředně přeloženy do českého jazyka,⁵⁾ jsou-li vystaveny v cizím jazyce.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije v případě, že jsou doklady vystaveny příslušnými orgány Slovenské republiky.

§ 23

(1) Okresní úřad vede evidenci fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství České republiky, pokud mají nebo měly v územním obvodu okresního úřadu trvalý pobyt. Pokud takovýto pobyt na území České republiky nikdy neměly, vede evidenci Obvodní úřad v Praze 1.

(2) Ústřední evidenci fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství České republiky, vede ministerstvo vnitra.

(3) Soud nebo obecní úřad, před nimiž dojde k souhlasnému prohlášení rodičů o určení otcovství, nebo soud, který rozhodl o otcovství k dítěti, jehož matka je cizinka a otcem byl určen státní občan České republiky, oznámí tuto skutečnost do 10 pracovních dnů ode dne učinění souhlasného prohlášení rodičů nebo nabytí právní moci rozsudku okresnímu úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu dítěte. Nemá-li dítě trvalý pobyt na území České republiky, pak Obvodnímu úřadu v Praze 1.

§ 24

Zjišťování státního občanství

(1) Ve sporných případech provádí zjišťování stát-

⁴⁾ § 52 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

ního občanství České republiky okresní úřad příslušný podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu žadatele na území České republiky. Pokud žadatel takový pobyt nikdy neměl, provádí zjišťování Obvodní úřad v Praze 1.

(2) Okresní úřad vystaví fyzické osobě potvrzení o výsledku provedeného zjištění. Je-li to třeba k uplatnění práv fyzické osoby, do potvrzení uvede, kdy, popřípadě na základě jakých ustanovení fyzická osoba státní občanství České republiky nabyla nebo pozbyla.

§ 25

Vyhovuje-li se podle tohoto zákona v plném rozsahu podání žadatele, nevydává se s výjimkou ustanovení § 12 odst. 3 rozhodnutí ve správním řízení.⁶⁾

§ 26

Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, může příslušný orgán státní správy prominout předložení dokladů stanovených v § 8 písm. a) a c), § 9 odst. 1 písm. a) a c), v § 15 odst. 2 písm. a) a c) a v odst. 3 písm. a),

pokud by jejich obstarání bylo spojeno s těžko překonatelnou překážkou, lze-li bez jejich předložení zjistit přesně a úplně skutečný stav věci.

§ 27

Prohlášení podle tohoto zákona nepodléhají správním poplatkům.

§ 28

Zrušují se

1. Zákon České národní rady č. 39/1969 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České socialistické republiky, ve znění zákona České národní rady č. 92/1990 Sb.
2. Zákon č. 165/1968 Sb., o zásadách nabytí a pozbytí státního občanství.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

41

ZÁKON

České národní rady

ze dne 30. prosince 1992

o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

OVĚŘOVÁNÍ SHODY OPISU NEBO KOPIE S LISTINOU A OVĚŘOVÁNÍ PRAVOSTI PODPISU

§ 1

(1) Obecní úřad, městský úřad, úřad města, v hlavním městě Praze obvodní úřad nebo místní úřad,

v územně členěných statutárních městech úřady městských obvodů nebo úřady městských částí (dále jen „obecní úřad“), který vede matriku, provádí ověření shody opisu nebo kopie s listinou (dále jen „vidimace“) a ověřování pravosti podpisu (dále jen „legalizace“).¹⁾

(2) Okresní úřad a v hlavním městě Praze a územně členěných statutárních městech magistráty těchto měst mohou pověřit vidimací a legalizací i obecní úřad, který nevede matriku, po projednání s ním za předpokladu, že jsou u něho vytvořeny podmínky pro zabez-

⁶⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

¹⁾ Zpoplatnění vidimace a legalizace upravuje zákon ČNR č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky.